

Getuigenissen en verklaringen van de Balearen, Spanje

Guillem Ramis was onderwijzer op het eiland Mallorca in de Middellandse Zee. Hij werd geconfronteerd met racisme en toenemende vreemdelin-

genhaat en beseftte dat er behoefte was aan multicultureel onderwijs. Toen hij kennismaakte met het Earth Charter, zag hij dat dit een uitgewerkt plan was om deze en vele andere problemen aan te pakken. Guillem paste de tekst van het Earth Charter aan om die geschikt te maken voor zijn jonge leerlingen. Hij coördineerde verschillende vertalingen van de aangepaste tekst. Onder zijn leiding zijn er nu zo'n zeventig scholen op de Balearen die de filosofie van het multicultureel onderwijs, gebaseerd op het Earth Charter, in het lespakket hebben opgenomen.

Sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw heeft een toenemend aantal immigranten vanuit Noord- en Oost-Europa, Afrika en Amerika voor grote veranderingen in de etnische samenstelling van de bevolking op de Balearen gezorgd. Ik gaf les op een openbare school op Mallorca en was me ervan bewust dat het onderwijs aan deze situatie zou moeten worden aangepast.

In 2000 startte het ministerie van Onderwijs op de Balearen een onderwijsprogramma voor Vrede en Samenwerking. Het programma kreeg de naam Vivim Plegats, ofwel Samen Leven, en was opgezet om tegenwicht te bieden aan

het groeiende racisme en de vreemdelingenhaat op de Balearen, die waren ontstaan na de komst van de hierboven genoemde immigranten. Omdat ik destijds ook zelf al stappen in die richting had ondernomen, vroeg het ministerie mij of ik me fulltime met het opzetten, organiseren en coördineren van het Vivim Plegats-programma wilde bezighouden. Ik heb die functie toen graag aanvaard.

Het kleine Vivim Plegats-team besloot twee documenten als ideologisch uitgangspunt voor het programma te gebruiken: het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind en het Earth Charter, dat met betrekking tot de mensenrechten, de kwestie waarmee wij ons bezighielden, een brede visie op vreedzaam samenleven bood. Om het Earth Charter toegankelijker te maken voor kinderen, stelden we eerst drie verschillende jeugdedities samen, elk voor een andere leeftijdsgroep. Deze bewerkingen werden vervolgens vertaald in een aantal talen waaronder Catalaans, Castiliaans, Galicisch en Baskisch - de vier talen van Spanje - en Frans, Engels, Portugees, Grieks, Japans, Duits en Arabisch om het charter ook voor geïmmigreerde families en buitenlandse studenten toegankelijk te maken. De speciale jeugdeditie van het Earth Charter werd inspiratiebron voor en uitgangspunt van een aantal programma-activiteiten.

In de periode 2000-2004 brachten meer dan zeventig scholen op de Balearen de principes van het Earth Charter in

praktijk, waarbij studenten werkten aan thema's die betrekking hadden op multiculturaliteit, vredeseducatie en de samenleving. Een team van leraren ontwikkelde een lesmethode waarmee de waarden van het Earth Charter aan het bestaande leerplan konden worden toegevoegd. Leraren werden ook aangemoedigd hun persoonlijke visie te ontwikkelen. Zelfs kinderen van drie jaar namen kennis van het Earth Charter door middel van eenvoudige illustraties waarbij de aarde als ons gemeenschappelijk thuis werd voorgesteld. Voor andere kinderen varieerden de activiteiten van workshops over cultuuruitwisseling tot een fotoproject dat de principes van het Earth Charter verduidelijkte met foto's die door kinderen waren gemaakt.

Als onderdeel van het programma bezocht een multicultureel team, waarvan de leden monitors werden genoemd, regelmatig de scholen en gaf voorstellingen over de culturele achtergrond van de leden, zodat kinderen konden kennismaken met het leven van verschillende immigrantenmilieus. De monitors weerspiegelden de multiculturele aard van de nieuwe samenleving, de uitdaging waarvoor de verschillende groeperingen zich op het eiland gesteld zagen, en de politieke en culturele toestand waarin de wereld verkeert. Het programma moedigde voorts de samenwerking tussen de scholen aan. Doordat het Earth Charter in een samenwerkingsverband werd bestudeerd, ontstond een gemeenschappelijke band en werden brieven en

e-mails uitgewisseld. Ook de gemeenschap werd bij het programma betrokken, bijvoorbeeld door ouderparticipatie, culturele voorstellingen, tentoonstellingen en opstelwedstrijden. Vanwege een regeringwisseling wordt het Vivim Plegats-programma niet langer door het ministerie ondersteund, maar het merendeel van de deelnemende scholen is nog steeds betrokken bij de visie van het programma. In mei 2005 bood Mallorca voor de tweede maal onderdak aan het Children's Social Forum, dat de principes van het Earth Charter heeft geïntegreerd.

Volwassenen weten dat de kinderen van nu verantwoordelijk zijn voor onze samenleving van morgen en ik geloof dat de kinderen van Mallorca hun eigen omgeving moeten hebben waar ze kunnen leren en met elkaar om kunnen gaan. Ze hebben ook hun eigen 'kleine forum', waar ze met ideeën en middelen die bij hun leeftijd passen – spelletjes, verhalen, dialoges, tekeningen en liedjes – leren praten, leven en samen plezier maken. Op deze wijze werken we aan het bewaren en verdedigen van een rechtvaardige, verantwoordelijke, vriendelijke en gelukkige samenleving. Het Forum d'Infants gebruikte het Earth Charter als uitgangspunt voor zijn

oprichting en zijn principes werden op een speelse, actieve en doordachte manier ontwikkeld: "De aarde is ons thuis. We maken deel uit van een immens universum. Wat we kunnen bereiken. Respect en zorg voor alles wat leeft. In het leven is alles met elkaar verbonden. Iedereen moet in staat worden gesteld te kunnen leven. Nee tegen oorlog, ja tegen vrede."

Uiteindelijk zijn de kinderen van vandaag verantwoordelijk voor de samenleving van morgen. Het is daarom nodig de kinderen op te voeden als bewoners van de planeet Aarde en erfgenamen van al zijn waarden en rijkdommen. Met het Earth Charter leren kinderen dat er een andere wereld mogelijk is – en een ander Mallorca! ●